

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Терела Галина Василівна
к. і. н., доцент
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-067-901-74-48
Електронна адреса	terela0107@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1856

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	полягає у засвоєнні студентами системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., семінарські заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції з використанням інформаційних технологій, семінарські заняття з елементами дискусії, ділової гри, самостійна робота поза розкладом Методи навчання - індивідуальна дослідноаналітична діяльність студентів щодо підготовки презентацій, рефератів; виїзні заняття в органах влади і місцевого самоврядування; виконання творчих робіт; case-study
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичних питань та вирішення завдань на семінарському занятті; захист домашнього завдання; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01); - здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології	уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції,	розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування у сфері освіти,

доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування у сфері освіти; • здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного й функціонального тлумачення державних стандартів освіти та норм освітнього законодавства, а також розуміння особливостей практики їх застосування.	враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення; • аналізувати та оцінювати практику застосування державних стандартів освіти та національного освітнього законодавства.
---	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Державні стандарти освіти. Управлінські, майнові, фінансові, трудові відносини в освітній галузі		
Тема 1. Державна політика у сфері освіти	Відвідування лекційного заняття; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Ознайомитися із Національною доповіддю про стан і перспективи розвитку освіти в Україні (https://mon.gov.ua/storage/app/media/nrk/Analychni-materialy/7-natsionalna-dopovid-pro-stan-i-rozvitok-osviti-v-ukraini.pdf) та підготувати повідомлення на тему «Формування, реалізація та модернізація державної освітньої політики в Україні: здобутки і перспективи». 2. Ознайомитися із проектом Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки, розробленим МОН України (https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf), іншими рекомендованими джерелами інформації та підготувати повідомлення на тему «Документи державного прогнозування і стратегічного планування розвитку освіти: поняття, види, значення».
Тема 2. Загальна характеристика освітнього законодавства України	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Звернувшись до положень Конституції України, законів «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту» скласти таблицю «Закріплення права на освіту в Конституції України та національному освітньому законодавстві». 2. Відкрити на сайті МОН України проект Закону «Про освіту дорослих», звіт про громадське обговорення проекту (https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-zakonu-ukrayini-pro-osvitu-doroslih) та підготувати повідомлення на тему «Роль громадської експертизи законопроектів у вдосконаленні освітнього законодавства».
Тема 3. Управління у сфері освіти	Відвідування лекційного заняття; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Звернувшись до норм-принципів, зазначених у статті 6 Закону України «Про освіту», та опрацювавши рекомендовані джерела інформації письмово порівняти такі засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності, як «державно-громадське управління», «державно-громадське партнерство» та «державно-приватне партнерство». Яким чином ці засади реалізуються в освітній сфері? Навести приклади. 2. Ознайомитися із Річним звітом Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2019 рік (https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2020/02/%d0%97%d0%b2%d1%96%d1%82-2020.pdf) та підготувати повідомлення на тему «Інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості освіти: законодавчі новації та практика застосування».
Тема 4. Правове регулювання майнових відносин у сфері освіти	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Ознайомитися зі Звітом Рахункової палати про результати аудиту ефективності управління МОН України об'єктами державної власності у сфері вищої освіти (https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/33-6_2019/Zvit_33-6_2019.pdf) та підготувати повідомлення на тему «Роль наглядових рад закладів вищої освіти у забезпеченні ефективного управління майном ЗВО». 2. Скласти таблицю «Види об'єктів права власності (та інших речових прав) закладу освіти, особливості їх правового режиму (у разі їх наявності)», зазначивши у ній не менше 10-ти об'єктів права

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		власності на свій вибір.
Тема 5. Правові засади фінансування освіти	Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Звернувшись до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку пільгового кредитування для здобуття професійно-технічної та вищої освіти» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/673-2018-%D0%BF#Text) скласти структурно-логічну схему «Пільгове кредитування для здобуття професійно-технічної та вищої освіти: підстави та порядок надання». 2. Звернувшись до нормативних приписів статей 87-91 Бюджетного кодексу України скласти таблицю «Розподіл видатків на освіту між бюджетами різних рівнів», розмежувавши видатки на освіту, що здійснюються з Державного бюджету України; видатки з бюджетів сіл, селищ та міст; видатки з бюджету Автономної Республіки Крим та обласних бюджетів; видатки на освіту місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів.
Тема 6. Правове регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Ознайомитися із Постановою Верховного Суду від 04.12.2019 р. № 297/1656/17 (https://reyestr.court.gov.ua/Review/86435398), іншими рекомендованими джерелами інформації та підготувати повідомлення «Контракт як форма трудового договору педагогічних та науково-педагогічних працівників: практика застосування». 2. Розв'язати ситуаційне завдання: Науковий співробітник Навчально-наукового інституту закладу вищої освіти Петров написав анонімку на одного з співробітників, у чому сам невдовзі зізнався. На загальних зборах трудового колективу ЗВО, що відбулися 21 січня 2020 р., було поставлено питання про відповідність Петрова займаній посаді та у протоколі зафіксовано рішення: (1) просити адміністрацію ЗВО звільнити Петрова за здійснення аморального проступку, не сумісного з займаною посадою; (2) поставити питання перед відповідними органами про позбавлення Петрова наукового ступеня кандидата наук. Виконуючи рішення зборів трудового колективу, 15 березня 2020 року ректор звільнив Петрова з посади за пунктом 3 статті 41 КЗпП України. Чи правомірно звільнено Петрова? Обґрунтуйте відповідь з посиланням на чинне законодавство.
Тема 7. Договірні відносини у сфері освіти	Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Звернувшись до Типової форми договору навчання у закладі вищої освіти, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2020 р. № 735, скласти проект відповідного договору. Які новації освітнього законодавства знайшли відображення у новій Типовій формі? 2. Скласти таблицю «Договори, що використовуються у діяльності освітніх закладів», відобразивши у ній істотні умови договорів щодо надання освітніх послуг, договорів у сфері наукової та інноваційної діяльності та у сфері матеріально-технічного забезпечення.
Тема 8. Правове регулювання дошкільної освіти	Тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Ознайомитися із підготовленим МОН України та запропонованим для громадського обговорення проектом Базового компоненту дошкільної освіти (https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorenniya/2020/11/10/proekt-bazovyy-komponent-doshkilnoyi-osvity_1.pdf), порівняти закладені у проекті базові принципи реалізації стандартів дошкільної освіти із засадами чинного Базового компоненту дошкільної освіти, затвердженого Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України від 22.05.2012 р. № 615 (https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0615736-12#Text). Письмово розкрити зміст принципів за чинним Базовим компонентом та сформулювати ставлення до включення нових принципів до проекту. Яка роль норм-принципів у регулюванні освітніх відносин? 2. Звернувшись до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про заклад дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 р. № 305 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 86),

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		інших рекомендованих джерел інформації скласти таблицю «Види закладів дошкільної освіти та основи їх правового статусу».
Тема 9. Правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Звернувшись до Закону України «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#n8), інших рекомендованих джерел інформації підготувати повідомлення на тему «Компетентнісний та особисто-орієнтований підхід як основа реформування системи загальної середньої освіти». Яким чином реалізація Концепції узгоджується із Рекомендаціями Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу «Про основні компетентності для навчання протягом усього життя» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text)? 2. Порівняти основні положення Закону України «Про загальну середню освіту» (втратив чинність) та Закону України «Про повну загальну середню освіту» та скласти таблицю «Новації Закону України «Про повну загальну середню освіту»», у якій відобразити новації правового статусу учня, вчителя та закладу загальної середньої освіти.
Тема 10. Правове регулювання професійної (професійно-технічної) освіти	Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Ознайомитися із чинними Законом України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Законом України «Про фахову передвищу освіту», із проектом Закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту» № 4207 від 12.10.2020 р. (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70158) та альтернативним проектом Закону «Про професійну освіту» № 4207-1 від 26.10.2020 р. (https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70262), а також із супроводжуваними їх документами (пояснювальними записками, висновками Головного науково-експертного управління), іншими рекомендованими джерелами інформації та підготувати повідомлення «Місце та взаємозв'язок професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти у системі освіти України». 2. Ознайомитися із Концепцією реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, схваленим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 р. № 419-р, відповідним Планом заходів на 2020-2027 роки із запровадження Концепції (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/508-2020-%D1%80#Text) та підготувати повідомлення на тему «Основні напрями державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти».
Тема 11. Правове регулювання фахової передвищої освіти	Тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Порівняти правовий статус фахового молодшого бакалавра згідно вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту» та молодшого бакалавра відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та скласти порівняльну таблицю. Якому рівню освіти та якому рівню Національної рамки кваліфікацій відповідають освітньо-професійні ступені «фаховий молодший бакалавр» та «молодший бакалавр»? 2. Звернувшись до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Методичних рекомендацій щодо розроблення установчих документів закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом МОН України від 28.12.2019 р. № 1645, інших рекомендованих джерел інформації скласти проект Статуту закладу фахової передвищої освіти або Положення структурного підрозділу закладу фахової передвищої освіти.
Тема 12. Правове регулювання вищої освіти	Відвідування лекційного заняття; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському	1. На офіційному вебпорталі Верховної Ради України відкрити вкладку «Термінологія законодавства», ознайомитися із нормативними визначеннями терміну «магістр» та письмово спробувати обґрунтувати різні підходи законодавця до дефініювання поняття. Яким чином ці зміни відображають євроінтеграційні напрями реформування національного освітнього законодавства? 2. Звернувшись до положень Закону України «Про вищу освіту» скласти таблицю «Автономія закладу вищої освіти», у якій

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	занятті; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	відобразити зміст організаційної, фінансової, кадрової та академічної автономії з посиланням на статті Закону.
Тема 13. Правові засади післядипломної освіти	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Опрацювавши нормативні приписи пунктів 25-36 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, письмово порівняти особливості підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) та здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою). 2. Опрацювавши нормативні приписи пунктів 10-12 Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 411, заповнити таблицю «Вимоги до осіб, що претендують на проходження навчання або стажування у провідному вищому навчальному закладі за кордоном», відобразивши у ній вимоги до студентів, аспірантів та наукових (науково-педагогічних) працівників.
Тема 14. Правове регулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності	Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Опрацювавши нормативні приписи Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, скласти таблицю «Порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», у якій відобразити етапи інноваційної освітньої діяльності та поетапний зміст і строки здійснення інноваційної освітньої діяльності. 2. Зайти на офіційний вебсайт Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (https://imzo.gov.ua/osvitni-proekti/), ознайомитися із представленими напрямками інноваційної діяльності та освітніх проектів та підготувати повідомлення про нормативну базу та стан реалізації одного із проектів за вибором.
Тема 15. Міжнародне освітнє право та правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір	Відвідування лекційного заняття; тестування; виконання навчальних та практичних завдань.	1. Міністерська конференція Європейського простору вищої освіти (ЄПВО, ENEA)-2020 відбулася 19 листопада 2020 року в Римі у віртуальному форматі. Зайшовши на офіційний вебсайт заходу (https://ehea2020rome.it/pages/ehea2020) ознайомитися із інформативними матеріалами про особливості проведення вперше в історії Болонського процесу конференції в онлайн-форматі та Римським Міністерським комюніке щодо перспектив розвитку ЄПВО на наступне десятиріччя. Під яким символом проходила конференція у Римі? Якими є цінності ЄПВО? 2. Опрацювавши рекомендовані джерела інформації розробити структурно-логічну схему «Етапи розвитку Болонського процесу» або «Реформи вищої освіти через призму Болонського процесу».

Інформаційні джерела

- Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23. 07. 96). – Ст. 141.
- Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 63 (15. 08. 2014). – Ст. 1728.
- Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січня 2020 р. № 463-IX // Відомості Верховної Ради України. – 2020. – № 31 (31. 07. 2020). – Ст. 226.
- Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2016 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3 (15. 01. 2016). – Ст. 25.
- Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 38-39 (20. 09. 2017). – Ст. 380.
- Про професійну (професійно-технічну) освіту : Закон України від 10 лютого 1998 р. № 103/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 26 (30. 06. 1999). – Ст. 218.

7. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 6 червня 2019 р. № 2745-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 30 (26. 07. 2019). – Ст. 119.
8. Валєєв Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник [Електронний ресурс] / Р. Г. Валєєв. – Луганськ, 2011. – С. 226. – Режим доступу : http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf
9. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [текст]: навч. посіб. / Г. В. Лаврик, Г. В. Терела, Т. О. Харченко [та ін.]; за ред. Г. В. Лаврик. – Київ : «Центр учбової літератури», 2014. – 208 с.
10. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки / МОН України. – Київ, 2020. – 71 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
11. Детюк А. М. Правове забезпечення механізму здійснення державного замовлення освітніх послуг в Україні: адміністративно-правовий аспект [Текст] : монографія / А. М. Детюк, Ю. І. Пивовар. – Тернопіль : Осадца Ю. В., 2019. – 227 с.
12. Коваленко Д. В. Теоретико-правові основи освіти [Текст] : навч. посіб. / Д. В. Коваленко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 324 с.
13. Освітня реформа: результати та перспективи інформаційно-аналітичний збірник / МОН України; Інститут освітньої аналітики. – Київ, 2019. – 227 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferencia/2019/Presentacii/Institut-zbirnik.pdf>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство: завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Г. В. Терела [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>
- Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1856>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: с студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); писування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahunannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 15): обговорення теоретичного питання на практичному занятті (56 балів); тестування (15 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (15 балів); поточна модульна робота (14балів)	100
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни